

DZIEŃ BYDGOSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Dziś 12 str.

Redaktor przyjmuje
codziennie od godz. 10-12 w pol.
Rekopisów Redakcja nie zwraca

Redaktor naczelny i Wydawca: Dr. Adam Brzeg
Redakcja Administracja: Mostowa 6, Te. 22-18

Konto czekowe P. K. O. Nr. 169.31
Tel. Redakcji Administracji 22-18

Cena numeru
w Bydgoszczy
na prowincji gr 20

Oddziały: Gdańsk, Stadtgraben 6, telefon 210-24 — Gdynia, ul. 10 Lutego, tel. 15-44 — Grudziądz, Staro-Rynkowa 5, tel. 442.

Rok II.

Bydgoszcz, niedziela 4 stycznia 1931

Nr. 2

Rezultaty wizyty premiera Grecji w Polsce

Przyjazd premiera Venizelosa zacieśnił węzły przyjaźni polsko-greckiej — Premier grecki gościem Prezydenta Rzplitej — W hołdzie N. czczenemu Żołnierzowi — Odjazd premiera Venizelosa

Warszawa, 3. 1. (PAT.). W ciągu rozmów, które miały miejsce w Warszawie pomiędzy premierem greckim Venizelosem, a polskim ministrem spraw zagranicznych Zaleskim, rozmów, nacechowanych serdecznością, tem większą, że p. min. Zaleski, akredytowany przez kilka lat przy rządzie greckim, znał i współpracował już z Venizelosem, który wówczas już był premierem — obaj ci mężowie stanu rozpatrzyli wspólnie ogólną współczesną sytuację polityczną, stwierdzając z zadowoleniem wspólność co do niej swoich poglądów.

Rozmowy te pozwoliły im stwierdzić również, że żadna rozbieżność interesów nie rozdziela obu państw, które doprowadziły nawet niedawno do wydatnego wzajemnego zbliżenia się na polu ekonomicznym przez podpisanie umowy handlowej. Dzięki niej dla obu państw otwierają się perspektywy jeszcze większej współpracy w tej dziedzinie.

Pozatem zostało ustalone, że przedstawiciele obu odnośnych rządów, dążący wytrwale do utrzymania pokoju wiele razy stwierdzili już zgodnie na terenie genewskim swoje stałe postanowienie pozostania niezmiennie na stanowisku lojalnej obrony istniejących traktatów pokojowych i stanowisko to nadal utrzymają. Wreszcie pomimo, że nie przewidywano jako celu wiadomych odwiedzin żadnego aktu dyplomatycznego, zostało postanowione pomiędzy obu mężami stanu, że Polska i Grecja wkrótce podpiszą wspólny traktat arbitrażowo-koncyliacyjny.

Warszawa, 3. 1. (PAT.). Wczoraj o godz. 13-tej p. Prezydent Rzplitej przyjął na uroczystej audjencji prezesa Rady Ministrów Grecji, Venizelosa, poczem p. Prezydent Rzplitej i pani Mościcka podejmowali państwo Venizelos i żonę, w którym wzięli udział p. prezes

Rady Ministrów Walery Sławek, p. marszałek Sejmu dr. Kazimierz Świtalski, p. marszałek Senatu Władysław Raczkiewicz, p. minister spraw zagran. Zaleski z małżonką, p. minister Aleksander Prystor z małżonką, p. minister Leon Janta-Polczyński, p. wicemin. spraw wojskowych generał Konarzewski z małżonką, poseł grecki w Warszawie Lagudatis, dyrektor departamentu greckiego M. S. Z. Mellas i in.

Warszawa, 3. 1. (PAT.). Wczoraj o godz. 12-tej w południe prezes rady ministrów Grecji Venizelos złożył wieniec na mogile Nieznanego Żołnierza. W uroczystości tej wzięli udział poseł grecki w Warszawie Lagudatis z członkami poselstwa, przedstawiciele Min. Spraw Zagr. z szefem prot. dypl. Romerem i dyr. Przezdzieckim na czele, zastępca szefa

sztabu głównego gen. Kwaśniewski, zastępca komisarza rządu na m. stoł. Warszawę Olpiński oraz liczna delegacja oficerów sztabu głównego.

Warszawa, 3. 1. (PAT.). Wczoraj o godz. 19,40 pociągami wiedeńskimi odjechał z Warszawy prezes rady ministrów Grecji Venizelos wraz z małżonką i towarzyszącymi mu osobami.

Odjeżdżającego premiera greckiego żegnali p. premier Sławek, p. minister spraw zagran. Zaleski wraz z małżonką, szef prot. dypl. Romer, szef kanc. cyw. Leśniewicz, szef gabinetu wojsk. pułk. Głogowski, poseł Grecji w Warszawie Lagudatis z członkami poselstwa, wyżsi urzędnicy M. S. Z. i oficerowie komendy garnizonu m. st. Warszawy.

Współpracę niemiecko-sowiecką wzmocnić ma bezpośredni morski kabel telefoniczny

(z) Warszawa, 3. 1. (Tel. wł.). Dowiadujemy się, że między rządem łotewskim i niemieckim prowadzone są rokowania w sprawie założenia morskiego kabla telefonicznego, mającego połączyć Libawę z Królewcem. Przestrzeń, dzieląca oba te miasta portowe, wynosi 240 klm. Koszty założenia i umocnienia kabla wynoszą 4 miliony franków szwajc., z których połowę ma ponieść rząd niemiecki.

Sprawą tą interesuje się szczególnie Rosja Sowiecka, która pragnie skierować tranzytowe rozmowy telefoniczne z zachodem drogą na Łotwę, z ominięciem bardzo dogodnego połączenia przez Warszawę.

Jak dalece sprawa ta jest doniosłą dla rządu sowieckiego, dowodzi fakt, że według oświadczenia dyrektora departamentu pocztowego i telegraficznego w Rydze, rząd sowiecki zagwarantował rządowi łotewskiemu dochód roczny w wysokości 140 tys. franków szwajc. za rozmowy tranzytowe, które będą prowadzone przez Rosję z pomocą tego kabla.

Należy zauważyć, że wprowadzenie w życie tego zamiaru wymaga położenia podziemnego kabla na przestrzeni od Libawy do granicy sowieckiej oraz urządzenia odpowiednio silnych wzmacniaczy, co znacznie podraża instalację całej imprezy.

Upiory straszą Niemców

Straszna pamięćka po zato „Lusitanji“

Berlin 3. 1. (PAT.). Donoszą z Hamburga, że w pobliżu jednej z wysp grupy Halligen na Morzu Północnym wyłowiono zamkniętą blaszankę, pokrytą wodorostami i muszlami, która zawierała ostatnią nocztę parowca angielskiego „Lusitania“. — zatopionego w roku 1915 przez nie-

miecką łódź podwodną.

Na kartce papieru jeden z pasażerów donosi, że okręt tonie i podaje jednocześnie nazwiska innych pasażerów, znajdujących się na parowcu oraz numery kabin. Odnaleziony list uważany jest za autentyczny.

Doniosłe znaczenie 62 sesji Ligi Narod.

Najważniejsze punkty porządku dziennego: to sprawa polsko-niemiecka i polsko-litewska

(z) Warszawa 3. 1. (tel. wł.) 62-ga sesja Rady Ligi Narodów, zbierającej się w Genewie 19 bm., ma do rozpatrzenia przeszło 30 punktów porządku dziennego, z pośród których kilka interesuje bliżej Polskę. Są to głównie sprawy mniejszościowe, a więc nota rządu niemieckiego z 27 listopada 1930 r. w sprawie sytuacji mniejszości niemieckiej w województwie śląskim.

Z tą sprawą łączy się petycja Zw. Polaków w Niemczech, dotycząca położenia ludności polskiej w Niemczech, oraz petycja p. Pauliny Sock w sprawie przyjęcia jej syna do szko-

ly mniejszościowej w Rudzie na Śląsku, a następnie kilka petycji „Volksbundu“. Sprawy te referuje przedstawiciel Japonii.

W dalszym ciągu znajduje się na porządku dziennym sprawozdanie przedstawiciela Hiszpanii, o stanie obecnym rokowań polsko-litewskich, zaleconych przez Radę Ligi 18 września 1930 r., co do uregulowania zajęć pogranicznych i ruchu na odcinkach granicznych rzecznych.

Ponadto przedstawiciel Hiszpanii zreferuje stan stosunków polsko-litewskich.

Reprezentant Polski, min. Zaleski,

Marszałek Joffre jeszcze żyje

Paryż, 3. 1. (PAT.) Według biuletynu z godz. 20,30, w stanie zdrowia marszałka Joffre'a nie zaszła żadna zmiana.

Paryż, 3. 1. (PAT.). Ostatni biuletyn o stanie zdrowia marszałka Joffre'a podaje, iż marszałek nie odzyskał przytomności. Chory spoczywa spokojnie bez cierpień. Stan jego od godz. 1 dnia wczorajszego nie uległ zmianie.

Premier Venizelos w drodze do Rzymu

Rzym, 3. 1. (PAT.). Potwierdza się tu wiadomość o przyjeździe Venizelosa. Premier grecki przybędzie do Rzymu dn. 7 stycznia i zatrzyma się tu przez jeden dzień, poczem odjedzie do Aten.

Prowokacyjna podróż niemiecka

Kancelerzowi Przeszy towarzyszyć będzie sekretarz stanu Kruegel

Berlin, 3. 1. (Pat). Urzędowa pruska agencja prasowa komunikuje, że w zastępstwie ministra Hirtseiera wyjedzie z kancelerzem Brueningiem na objazd prowincji wschodnich jako pruski komisarz dla prowincji wschodnich sekretarz stanu w pruskim ministerstwie rolnictwa Kruegel.

Komuniści chińscy uczciwi od bolszewików

Citta del Vaticano, 3. 1. (PAT.). Stolica Apostolska dostała zawiadomienie, że komuniści chińscy w Kiang-Su uwolnił szereg księży i 5 zakonnic, aresztowanych na początku października ub. roku.

Zagadkowa zbrodnia w Niemczech

Berlin, 3. 1. (PAT.). Właściciel dóbr rycerskich baron von Maltzahn został wczoraj zaszytyłowany na zamku Grübenhagen w Meklemburgji przez pracującego w jego dobrach owarzarza.

Trzęsienie ziemi w Austrii

Wiedeń, 3. 1. (PAT.). Wczoraj rano w Badenji pod Wiedniem odczuto silne trzęsienie ziemi w kierunku południowym. Trzęsienie ziemi trwało jedną sekundę, słyszano przytem podziemny łoskot. Trzęsienie nie wyrządziło żadnych szkód.

Dzień p. Premiera

Warszawa, 3. 1. (PAT.). W dniu dzisiejszym p. premier Sławek przyjął na dłuższej konferencji posła Rzplitej Polskiej w Pradze z szeskiej p. ministra Wacława Grzybowskiego, który omówił aktualne zagadnienia polityczne i gospodarcze, związane z pracą poselstwa.

Z prac Sejmu i Senatu

Warszawa, 3. 1. (PAT.). W dniu wczorajszym w godzinach południowych p. marszałek Senatu Władysław Raczkiewicz odwiedził p. marszałka Sejmu dr. Świtalskiego, z którym odbył dłuższą konferencję na temat uzgodnienia planu prac obu izb.

Warszawa, 3. 1. (PAT.). W dn. 3 b. m. odbędzie się o godz. 11-tej posiedzenie komisji prawniczej Senatu. Na porządku dziennym znajduje się ukonstytuowanie się komisji oraz przydział referatów.

Kto wygrał dolarówkę?

Warszawa 3. 1. (PAT) Wczoraj odbyło się ostatnie losowanie 5 proc. premijowej pożyczki dolarowej serja II. Wylosowano ogółem 57 premji na sumę 25.000 dolarów. Jedna premja w wysokości 8000 dolarów padła na numer 520.525, jedna premja 3000 dolarów na nr. 797.248 i pięć premji po 1000 dol. na nr. nr. 936.369, 117.710, 805.716, 960.277 i 264.814.

Między młotem Hitlera a kowadłem kryzysu

Ofensywa złotych koszul i 4 miliony bezrobotnych — W soczewce polityki niemieckiej ubiegłego roku

Ubiegły rok polityczny w Niemczech zaczął się i zakończył dwoma wypadkami niezmiernie doziłości:

W marcu byliśmy świadkami rozpadnięcia się wielkiej koalicji stronnictw umiarkowanych i socjalistycznych i ukonstytuowania się gabinetu Brüninga.

W ostatnich miesiącach roku 1930 przywódcy partji dzierżących jeszcze władzę dzięki dekretem nadzwyczajnym, otwarcie opowiadają się za współpracę z Hitlerowcami.

Znamienne!

Brüning przyjął 28 marca misję stworzenia gabinetu. Powierzył najważniejsze teki: spraw zagranicznych, wewnętrzne i pracy ministrom, których zagranica uważała się w prawie nazywać kontynuatorami polityki Stresemanna. Już 30 marca, nie doczekawszy się exposé rządu elementy prawicowe nacjonalistyczne i Hitlerowskie przechodzą do opozycji. Inne partje jak agrarjusze, partja ludowa, i chrześcijańsko-socjalne zajmują wobec gabinetu Brüninga stanowisko — jeśli nie wręcz wrogie — to co najmniej chłodne.

Oświadczenie rządu odczytane przed parlamentem w dniu 1 kwietnia nie konsoliduje jego sił lecz daje przeciwnikom politycznym nowe środki agitacyjne przeciw rządowe. Mglista obietnica uczyniona zainteresowanym państwom w sprawie lojalności w wykonywaniu międzynarodowych zobowiązań wystarcza do rozpętania namiętności nacjonalistycznych. Gabinet Brüninga walczy od pierwszej chwili swego istnienia. W dniu 12 kwietnia zaledwie 11 głosami większości przeprowadza w parlamencie prawa agrarne. Wkrótce potem zbiera się komisja budżetowa dla rozpatrzenia kredytów żądanych przez poszczególne ministerstwa. Pomimo że prasa szeroko i głośno proklamuje deficyt budżetowy, który z 500 milionów wznie się niebawem do miljarða marek, komisja budżetowa nie waha się ani chwili przeznaczyć 515 milionów na armje lądową.

Niemniej niezadowolone rośnie w Niemczech. Sensacje wampira z Düsseldorfu i incydenty na granicy polsko-niemieckiej nie potrafią odwrócić uwagi mas od kryzysu ekonomicznego i tragedji bezrobotnych.

Po częściowym kryzysie gabinetowym (dymisja ministra finansów Moldenhauera, którego miejsce zajął Dietrich) rząd ujawnia nowe plany uzdrowienia finansów Reicha przez ustanowienie nowych podatków, które mają pokryć deficyt budżetowy. W dniu 16 lipca kanclerz zdaje sobie sprawę ostatecznie z tego, że wszelka praca parlamentarna stała się niemożliwą i gdy Reichstag odmawia przyjęcia jego programu, aplikuje 48 paragraf konstytucji tzw.

Malomówny Dickens i jego zemsta

Mówił przez 5 godzin

Karol Dickens, znakomity autor „Klubu Piekwicka”, znany był powszechnie ze swojej malomówności. Pewnego razu zaproszony został przez lorda Bille'a do wygłoszenia jednego ze swych utworów na dobroczynnym wieczorku. Dickens długo odmawiał, wreszcie na liczenie i natarczywie nalegania zgodził się na propozycję, będąc jednak w krytycznej sytuacji finansowej, wiernie zawsze towarzyszącej pisarzon, prosił o honorarium za udział w wieczorze. Lord Mille odmówił w grzecznej formie Dickensowi, tłumacząc mu humanitarny cel imprezy. Autor „Klubu Piekwicka” postanowił się dowcipnie zemścić.

W oznaczony wieczór ściągnięty do sali tłumy publiczności, ciekawej usłyszenia znakomitego już podówczas pisarza. Dickens wyszedł na podjum i głosem monotonnym odczytywał począł swój utwór. Po 15 minutach (prelekcja miała trwać 7—10 minut) publiczność zaczęła się nudzić, Dickens czytał jednak dalej. Uplynie pół godziny. Na sali odzywać się zaczęły szmery i szepty. Po godzinie niepokój na sali wzrósł. Dickens czytał dalej niezwruszony, poważny. Po 2 godzinach goście zaczęli opuszczać widownię. Komitet był w rozpacz, przeszkodzić jednak prelegentowi byłoby nietaktem. Wreszcie po 5 godzinach, kiedy na sali pozostał jedynie nieszczęśliwy komitet i jakas półgłucha dama, Dickens skończył odczytywać swój utwór, skłonił się nudytm krzesłom i najspokojniej wyszedł...

dyktatury. Dwa dni później parlament przyjmuje 236 głosami przeciw 221 wniosek socjalistyczno-demokratyczno-komunistyczny, domagający się anulacji rozporządzeń prezydenta Rzeszy.

Wówczas kanclerz Brüning oznajmia parlamentowi rozwiązanie Reichstagu przez prezydenta Hindenburga i rozpisuje nowe wybory na dzień 14 września. Okres między rozwiązaniem jednego a otwarciem drugiego parlamentu w dniu 13 października jest poświęcony manifestacjom niezmiernie znamienym dla państw ościernych. Najpierw więc obchody i uroczystości z powodu oswożenia Nadrenji, słynne bestjałskie złączenie się nad separatystami, dalej kampanja wyborcza, w której wszystkie partje w różnych formach domagają się rewizji traktatów i zniesienia długów wojennych. Następują wybory i zwycięstwo Hitlerowców. Nastroj rewanzu znajduje swój wyraz

w pełnych buty demonstracjach 140.000 Stahlhelmowców w Koblencku. Hitlerowcy ze swej strony upojeni sukcesem terroryzują swych przeciwników partyjnych, rozpoczynają się szereg ekscesów i krwawych zamieszek.

Tymczasem kryzys ekonomiczny wzrasta. W grudniu 1928 Niemcy miały 2 i pół miliona bezrobotnych, w roku 1929 3 miliony obecnie przeszło 4 miliony! Bezrobocie obejmuje już wszystkie dziedziny gospodarcze i wszystkie zawody. Krwawe rozruchy głodowe na ulicach Berlina, obrady parlamentu pod osłoną pikielhauby, a nakoniec odroczenie tegoż, by ocalić pozory praworządności przed terrorem złotych koszul, wymownie świadczą o tem, że rok 1930 był dla Niemiec rokiem brzemienym w doniosłe przemiany wewnętrzne, które mogą stać się przygrywką do wypadków o nieobliczalnych skutkach.

Z muzeum śląskiego w Katowicach

Sprzęt i ceramika góralska.

Dużo pracy — mało zarobku

Słoneczna Italia w kleszczach kryzysu

Socjalistyczny niemiecki „Vorwärts” drukuje list robotnika niemieckiego, który zapalony do ideałów faszystowskich opuścił Niemcy i przeniósł się na stałe do Italji, czyli, jak „Vorwärts” pisze „Mussolinji”.

W „Mussolinji” nie jest również idealnie dobrze. Kryzys ekonomiczny, w którego kleszczach wije się cały świat powojenny, dotknął ciężko i słoneczną ojczyznę Piękną.

Przytaczamy poniższe wyjątki z wzmiarkowanego listu: „Zaledwie mam czas na pisanie listu. Dużo pracy — mało zarobku. Pracuję 12—14 godzin dziennie i otrzymuję za to jedzenie, nocleg i 88 marek miesięcznie.

Jedzenie w menaży, nocleg w kamatach. Dla robotnika niemieckiego jest tu wprost nie

do wytrzymania. I tu jest wielkie bezrobocie, a pracodawca może robić z robotnikiem wszystko co mu się podoba”.

Jeżeli robotnik niemiecki żali się na stosunki w Italji i tęskni za dobrobytem w swojej ojczyźnie, gdzie jest 4 miliony bezrobotnych i nawet w wigilję Bożego Narodzenia policja za pomocą pałek gumowych musi rozpędzać demonstracje głodnego ludu pracującego, to o ileż mniejszą jest klęska bezrobocia w Polsce?

Nietylko rząd, lecz i społeczeństwo nasze usiłuje zorganizować pomoc wydatną dla naszych bezrobotnych i miejmy nadzieję, że poprawa stosunków nastąpi niebawem.

Przywódcarewolucjonistów poza Hiszpanją

Major Franco po klęsce wylądował aż w Brukseli

Korespondent jednego z pism zagranicznych miał sposobność rozmawiania ze zbiegłym zrewoltowanym lotnikiem hiszpańskim Franco na pokładzie belgijskiego parowca transoceanicznego „Thysoille”.

Major Franco, jak wiadomo, zbiegł na samolocie z Madrytu do Portugalji, skąd potem drogą morską udał się do Belgji. Jest on w doskonałym humorze. Barwna oryginalna jego toaleta „ucieczkowa” składa się z zielonych poolowych wojskowych spodni i cywilnej marynarki o bardzo zaimprovizowanym charakterze.

Zrewoltowany lotnik wierzy w zwycięstwo idei. Twierdzi on, że cały ruch został znakomicie zorganizowany. Podstawą jego był tak zw. pakt w San Sebastiano pomiędzy hiszpańskimi rewolucjonistami a katalońskimi autonomistami na platformie repu-

bliki federacyjnej. Sympatje całej ludności podlegały najmniejszej wątpliwości. Duchowieństwo, Arystokracja; wyżsi oficerowie zwłaszcza z artylerji stoją po stronie monarchji. Cały lud jednak, wolne zawody i armje są zdanem majora Franco zwolennikami rewolucji.

Przyspieszona rewolta w Jaca umożliwiła rządowi zmobilizowanie środków obrony a zwłaszcza zaarrestowanie republikańskich i rewolucyjnych przywódców w wigilję projektowanego wybuchu powstania w Madrycie, z tego powodu strejk generalny nie mógł być przeprowadzony w braku kierowników i to jest przyczyną niepowodzenia.

Z zadowoleniem i dumą opowiada Franco, jak kilka tygodni przed tem zbiegł z więzienia wojskowego w Madrycie. Wszyst-

Poziekiwanie

Wielmożnemu Panu

5926

DR. WREMBLOWI

składam niniejszem serdeczne podziękowanie za umiejętnie i skutecznie przeprowadzenie nader ciężkiej operacji mojej żony oraz za troskliwą pielęgnację i opiekę w czasie jej choroby.

inż. Michał Wyrobisz

Publicysta amerykański na Pomorzu

W dniu wczorajszym przybył do Torunia wybitny dziennikarz i publicysta amerykański p. Frank Simonds, redaktor „New York Times”.

Redaktor Simonds, świetny znawca stosunków europejskich, jest autorem licznych prac dotyczących zagadnień bałtyckich i pomorskich. Do Polski przybył poraz pierwszy w r. 1928. Ostatnio bawił przez dłuższy czas w Niemczech.

Wczoraj w godzinach południowych p. red. Simonds — z przewodnikiem — odwiedził Golub i Chełmżę.

W dniu dzisiejszym p. red. Simonds odwiedzi szereg miejscowości na Pomorzu i będzie gościem p. szambelana Komierowskiego w Komierowie.

Francja, Polska i Belgja

„New York Times” omawiając ruch belgijski przeciwko aliansowi wojskowemu z Francją, pisze: „Podłoże agitacji tej raczej partyjne. Obawa przed ewentualnym wciągnięciem Belgji w wojnę dotyczącą spraw, które jej nie obchodzą jest zapożyczeniem poglądów u Anglii, co nie wytrzymuje krytyki. Nawet Anglja w wypadku wojny na wschodzie Europy nie mogłaby różniczkować między odpowiedzialnością swą na zachodzie a neutralnością na wschodzie, tem mniej może to robić Belgja. W razie wybuchu wojny między Francją a Niemcami z powodu Polski, wchodziłby w grę cały traktat wersalski. Belgja nie mogłaby wówczas być neutralną tak samo jak nie mogła nią być w r. 1914. Pamiętnem jest co się wówczas zdarzyło w Anglii. Różniczkowanie takie ze strony Belgji byłoby absurdem”.

Piorun i lampa magnetyczna

Laboratorjum chemiczne przy największej na świecie stacji obserwacyjnej w Kalifornji czyni obecnie próby nad uchwyceniem piorunu zapomocą specjalnego przyrządu, t. zw. lampy magnetycznej Bellinga i zużytkowania go jako siły popędowej, która w dobie dzisiejszego wysięgu pracy i techniki, oddać może ludzkości wielkie usługi. Kierownik pracowni doświadczalnej, prof. S. Moisson jest zdania, że w razie zrealizowania tego śmiałego przedsięwzięcia siła robocza piorunu będzie mogła w przyszłości zastąpić setki tysięcy ludzi i spowoduje rewolucję w elektryczności. Według dotychczasowych obliczeń siła tej „Boskiej strzały” równać się będzie sile 107,75 milionom wolt.

U nerwowo chorych i cierpiących psychicznie, łagodnie działająca naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa” przyczynia się do dobrego trawienia, daje im spokojny, wolny od ciężkich myśli sen. — Zadać w aptekach i drogerjach.

Zostałem mianowany
notarjuszem
adwokat **Przysiecki**
TORUŃ, ul. Szeroka 43. 5880

Firma **RAK POLSKI**
Poznań ul. Pl. Sapieżyński
zaprowadza racjonalne hodo-
wle raków szlachetnych
w rzekach jeziorach torfiskach
i t. p. 5673

Gramofony
płyty, mechanizmy i reparacje najtaniej
w składzie rowerów
J. Macierzyński
Sw. Katarzyny 10 5119

SAVOY
ul. Chełmińska 9 tel. 201
cukiernia komfortowa
5557 wyborowa
kawa ciastka

Pomorska Fabryka Tapicerska w Brodnicu
właśc.: **K. Zuralski**
filja w Toruniu przy ul. Sukienniczej 10.
Z dniem 1 marca rb. otwarł przy ul. Sukienniczej 10
filję fabryczną
poleca
garnitury klubowe, garnitury salonowe,
otomany, kanapy, leżanki, materace, na-
kładowe. Wykonuje materace siatkowe
i wszelkie reperacje przy tychże. 3664
Własna mechaniczna fabryka materacy siatkowych.

Pomorska Spółka Myśliwska
skład broni i amunicji 5411
Tel. 802 Toruń, Łazienna 23. Tel. 802

poleca po
cenach
konkuren-
cyjnych
wszelkiego
rodzaju

broń — amunicję i przybory myśliwskie.
Warsztaty pułkarskie Wypychanie zwierząt i ptactwa.

W. Januszewski i Ska, Toruń
Tel. 876 Stary Rynek 20 [4121] Tel. 876

Wykonuje oprawy książek, nut i map w płótnie, skór-
ze i z napisami. Wykonuje wszelkie druki: dostarcza
papier i wyroby papierowe, a w szczególności torebki

Radio-Odbiorniki
w wielkim wyborze
poleca

R. Gonczewicz,
Bydgoszcz, pl. Wolności 1. 5695

Pan Minister Sprawiedliwości
zamianował mnie

notarjuszem

Antoni Kopka
adwokat i notarjusz
GRUDZIĄDZ, ul. Stara 24, tel. 645

Auto-Radjo-Skład

Telefon 446 Toruń Mostowa 36.

==== Poleca ====
na gwiazdkę na wyjątkowo
dogodnych warunkach apa-
raty radjowe w wielkim wy-
borze wszechświatowej marki

PHILIPS

Lampki, baterje, akumulatory
i inne części zapasowe na
składzie 5562

**Krawiec
Kuśnierz**

Wykonuje wszelkie prze-
róbki oraz nowe damskie
i męskie bardzo tanio. Sta-
nisław Kopeć Sukiennicza 18
3865

Amerykanki,
księgi i przybory biurowe
oraz hurtownie zeszyty tanio
L. PONICKI, Szewska 3.
5920

Futra
oraz wszelkie prace kra-
wiecko-kuśnierskie najsoli-
dniej i najtaniej wykonuje
popularny w Bydgoszczy
fachowiec
STANISŁAW RUDAK
Dworcowa 64. 5927

Artystyczna
cerownia dywanów. Gwa-
rantuje się oryginalną na-
prawę Gdańsk, Szwalben-
gasse 35 Schultze. 3

Dziewczynny
do dzieci, ze znajomością
szycia poszukuję od 15. 1.
Wymagane dobre świadec-
twa i polecenia. Adres po-
sta Dzieln. Pomorski Toruń
5923

Piękny
gobelin 200x125 oraz gong,
tam-tam, do sprzedania.
S. SKRZETUSKI
Gdańsk-Oliwa, Bülowstras-
se 2. L. 2

LICYTACJA.
Dnia 5 bm. o godz. 10 sprzedawać będę za
natychmiastową zapłatą najwięcej dającym
przy Starym Ryнку 25: różne materiały, bie-
liznę, pończochy i towary drobne. Licytacja
napewno.
Rzymyszkiewicz, komornik sądowy.

Mecz piłki nożnej

w niedzielę dnia 4 stycznia 1931 r., o godz. 13.30
na boisku Schupo we Wrzeszczu 1

K. S. Polonia - K. S. Gedania
Warszawa Gdańsk

CENY BILETÓW: Trybuna Guld. 1.50. Miejsce
stojące Guld. 1.—. Uczniowie i bezrob. Guld. 0.50.

**Hygienę jamy ustnej
utrzymują
PASTILLES VALDA.**

Sprzedaż
w aptekach i składach aptecznych.

**Posady
biurowej**

poszukuje młodsza ksią-
żkwa z dobrimi referen-
cjami i wykształceniem
szkoły handlowej oraz pra-
ktyką biurową, znająca ksią-
żkowość, sprawy wójtowskie
i pisanie na maszynie, wła-
dająca językiem polskim
i niemieckim do przedsię-
biorstwa handlowego lub na
majątność. Na życzenie
złoży kaucję. Łask. zgłosz.
pod 1.000 — 1.500 do adm.
„Dnia Pomorskiego“ Toruń
5868

Cr. 1500 mtr.

sześć kamieni granitowych
(połnych) o 10.40 cm. śred-
nicy także w większych
ilościach za gotówką franko
Lapin pod Kahlbude kupi
Maks Rabowski Gdańsk
Grosse Alle 45 Tel. 21474
5888

Plisowanie

Mereżki, okrętka, dziurki
maszynowe, odparzanie, wy-
tłaczanie palt pluszowych,
hafty kurbelowskie
S. Białowąs, Toruń, Sukien-
nicza 8. 169

Gabinet Kosmetyczny

„MIMOZA“
długoletnia praktyka w kraju
i zagranicą **odmładza**
usuwa **zmarszczki**,
pyszcze, wagner, pot i t. d.
Trwale przyciemnia brwi i
rzęsy. Toruń, Piekary 43.
I. ptr. (okok bramy byd-
goskiej. 4224

Paczki

poleca
**Cukiernia
Wersal**
ul. Prosta
róg Jęczmieńnej
sztuka 15 gr.

na zabawy i bale
dostarczam
każda ilość

5924

MEBLE

wszelkiego rodzaju
korzystnie na raty oddaje
B. Serocka, Toruń
ul. św. Ducha 12. 3697

W restauracji

hotelu Polonia
dnia 3 stycznia w sobotę
wieczorek taneczny.
Poleca bezpłatnie salę do
zebrań i zabaw jak również
przyjmują obstalunki.
CENY NISKIE.

INŻYNIER FROM

**Kursy kierow-
ców samocho-
dowych** Łazienna 9.
Najlepsze wyszkolenie —
Najniższe opłaty. 5514

HOTEL

Naprzeciwko dworca głównego
Tel. 250-51 i 263-06.

CONTINENTAL

wl. Bałtyckie Tow. Terenowe z o. o.

3100

Wszystko 100 łóżek
Łazienki, płynąca woda
Telefony w pokojach

GDĄŃSK

